

přes zimu zaopatřena, poněvadž neměla kam jíti, nepřihlíží však vůbec při zjišťování úmyslu obžalovaných k tomuto zodpovídání a tak pomíjí mlčením skutkovou okolnost, která vyšla najevo při hlavním přeličení a jest rozhodného významu jak pro úmysl Františky S-ové, tak i pro trestnou činnost obžalované Julie T-ové. Vždyť snaha zjednatí si »zaopatření přes zimu« poukazuje na úmysl získati majetkové výhody (bydliště, stravu, otop, ošetření a pod.) od justičního eráru, jenž podle zákona nebyl oprávněn ani povinen poskytnouti je Františce S-ové, tedy k jeho škodě. Na věci nic nemění skutečnost rozsudkem zmíněná, že stát podle § 391 tr. ř. nese při nemajetných odsouzených sám náklady výkonu trestu, ježto nepřichází tu v úvahu, že snad osoba třetí měla nahraditi útraty výkonu trestu Františky S-ové. Rozsudek chce patrně tím říci, že náklady justičního eráru byly by stejné, ať si již onen trest odpykala Julie T-ová, jež byla odsouzena a je rovněž nemajetná, či na místě ní Františka S-ová. Leč při tom rozsudek přehlíží, že odpykáním trestu Františkou S-ovou za Julii T-ovou nebylo by uhaslo právo státu na výkon trestu uloženého Julii T-ové na ní samotné, a tím náklady justičního eráru, jež podle úmyslu pachatelů měly býti, případně již byly částečně vynaloženy na Františku S-ovou, byly by (jsou) efektivní škodou, jež vznikla trestným činem. Bylo proto vyhověti zmateční stížnosti státního zastupitelství s hlediska § 281 čís. 5 tr. ř. a poněvadž vytknutá neúplnost činí rozsudek zmatečným ohledně obou obžalovaných, zrušiti rozsudek v celém rozsahu. Ježto pak obžalované Julii T-ové do trestu žaláře 5 měsíců, uloženého jí rozsudkem krajsk. soudu v Hradci Králové ze dne 16. září 1927, byla započtena vyšetřovací vazba od 1. června do 16. července 1927, takže jí bylo odpykati jen ještě trest žaláře 3½ měsíce a výnosem ministerstva spravedlnosti ze dne 6. března 1928, čís. 8292, uveřejněným pod čís. 10. Věstníku náklady trestní vazby pro rok 1928 určeny byly pro věznice sborových soudů částkou 10 Kč 50 h na hlavu a den, takže úhrnná škoda, jež by státu jednáním obžalovaných povstati mohla, pokud se týče skutečně povstala, nepřevyšuje 2.000 Kč, jež podle § 200 tr. zák., upraveného zákonem ze dne 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n. jest rozhodnou pro posouzení, zda čin, zakládající skutkovou podstatu podvodu, je zločinem nebo přestupkem, a tedy čin obžalovaných i v případě, kdyby soud dospěl k úsudku, že se obžalované dopustily činu též v úmyslu způsobiti státu hmotnou škodu, zakládal by jen přestupek, bylo věc k novému projednání a rozhodnutí odkázati na příslušný okresní soud v Hradci Králové.

Čís. 3489.

Věcí (statkem) podle §§ 181, 183 tr. zák. jsou veškeré předměty majetkové hodnoty, i věci zastupitelné, i takové, jež podle svého určení nemají býti odvedeny (vráceny) *in specie*, nýbrž toliko *in genere*.

Kupitel věcí, prodaných mu k dalšímu živnostenskému zcizení, nedopouští se zpronevěry již tím, že je přes výhradu vlastnického práva pro prodatele dále prodá, nýbrž teprve tehdy, nesplní-li povinnosti, vyplývající proň z další doložky »až do úplného zaplacení«, závazku vyplatiti (odvésti) prodateli smlouvenou kupní cenu.

Zboží dané do komise zůstává vlastnictvím komitentovým až do doby, kdy bylo prodáno a komisionářem odevzdáno třetímu nabyvateli. Jakmile došlo k tomuto prodeji, nastupuje jeho výtěžek (kupní cena), pokud nepřevyšuje cenu, smlouvenou mezi komitentem a komisionářem, na místě zboží, takže od té doby stává se výtěžek, jehož bylo prodejem zboží docíleno, na místě zboží samotného věci, komisionáři svěřenou.

(Rozh. ze dne 16. května 1929, Zm I 185/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 16. února 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost namítá, že výhrady vlastnictví až do úplného zaplacení lze sice použít při věcech nezastupitelných, určených k trvalé osobní potřebě kupitelově, nikoli však u věcí, určených a koupených jen k dalšímu živnostenskému zcizení, při nichž prý řečená výhrada nejen nemá smyslu, nýbrž odporuje i základnímu pojmu obchodu. Právní význam takovéto výhrady není podle názoru zmateční stížnosti jiný, než že dovolatel může požadovati zpět zbytek zboží, nelze prý však tvrditi, že by peníze stržené za zboží byly věci (kupiteli) svěřenou, to tím méně, an prý kupitel nese veškeré obchodní i právní riziko zboží jemu dodaného, ručí zejména za jeho vady a může, ba někdy i musí prodati je pod cenou, nemá však práva vrátiti je prodávati, nemůže-li je sám prodati. Zmateční stížnost soudí, že v případech toho druhu jde výhradně o smlouvu trhovou, která se stává perfektní okamžikem dodávky, nikoli o smlouvu komisní.

Zmateční stížnost je na omylu především, pokud, rozlišujíc mezi nezastupitelnými věcmi jako vhodným předmětem zpronevěry s jedné strany a jinými věcmi se strany druhé, zdá se býti názoru, že na věcech zastupitelných nemůže zpronevěra vůbec býti spáchána. Nečiníť trestní zákon při zpronevěře rozdílu mezi věcmi zastupitelnými a nezastupitelnými, takže pojmu věci (statku) podle §§ 181, 183 tr. zák. odpovídají veškeré předměty majetkové hodnoty, tedy i věci zastupitelné, a to dokonce i takové, jež podle svého určení nemají býti odvedeny (vráceny) in specie, nýbrž toliko in genere. Hlavně zdůrazňuje zmateční stížnost, že výhrada vlastnictví je nemyslitelná, ba nepřipustná, tudíž i zpronevěra nemožná při věcech koupených za účelem dalšího živnostenského zcizení. Přisvědčiti lze však zmateční stížnosti jen potud, že zpronevěry nedopouští se kupitel věcí, prodaných mu k dalšímu živnostenskému zcizení, snad již tím, že je přes výhradu vlastnického práva pro prodávatele dále prodal, nýbrž teprve tehdy, nesplnil-li povinnosti, vyplývající proň z další doložky »až do úplného zaplacení«, totiž závazku vyplatiti (odvésti) prodávateli smlouvenou kupní cenu. Spočíváť podstata prodeje s takovouto výhradou právě v tom, že převod vlastnictví děje se pod

odkládací výminkou úplného zaplacení kupní ceny, takže tímto zaplacením je podmíněn přechod vlastnictví k prodané věci na kupitele. Zejména zboží, dané do komise, zůstává vlastnictvím komitentovým až do doby, kdy bylo prodáno a komisionářem odevzdáno třetímu nabyvateli. Jakmile došlo k tomuto prodeji, nastupuje jeho výtěžek — kupní cena — pokud nepřevyšuje cenu, smluvěnou mezi komitentem a komisionářem, na místo zboží, takže od té doby stává se výtěžek, jehož bylo prodejem zboží docíleno, na místě zboží samotného věci, komisionáři svěřenou. V souzeném případě ani nalézací soud neshledal skutkovou podstatu zpronevěry již v tom, že obžalovaný prodal zboží, dodané mu s výhradou vlastnictví pro prodávající firmu až do úplného zaplacení, nýbrž teprve v tom, že nezaslal, neodvedl firmě peníze, za zboží to stržené, a že peníze ty za sebou zadržel a si přivlastnil.

Čís. 3490.

Předpis prvního odstavce § 247 tr. ř., že svědci mají býti vyslýcháni v přítomnosti obžalovaného, není pod sankcí zmatečnosti (čís. 3 § 281 tr. ř.).

Svědecké výpovědi osob vyslýchanych v jiné trestní věci jsou pro souzenou trestní věc »listinami a písemnostmi jiného druhu, pro věc významnými« ve smyslu druhého odstavce § 252 tr. ř.; neplatí o nich předpis § 252 odst. první čís. 4 tr. ř.

(Rozh. ze dne 16. května 1929, Zm I 338/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 12. listopadu 1928, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 199 písm. a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Obžalovaný uplatňuje formální důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 3 tr. ř. poukazem k tomu, že proti předpisu § 247 tr. ř. svědkové byli vyslýcháni v jeho nepřítomnosti, a že nedal svolení, aby se výpovědi svědecké jen četly. § 281 v čís. 3 tr. ř. ovšem cituje § 247 tr. ř. Avšak v § 247 tr. ř. jest jen v odstavci druhém pod zmatečností uloženo vzetí svědků do přísahy při hlavním přelíčení, není však pod zmatečnost dán předpis prvního odstavce, že se svědkové vyslýchají v přítomnosti obžalovaného. A bylo-li vyhověno podmínkám § 427 t. ř., nezakládá skutečnost, že hlavní přelíčení se konalo a rozsudek byl vynesena v nepřítomnosti obžalovaného, o sobě zmatečnosti. Podle obžalovacího spisu měl býti předvolán jen svědek Václav St. z P., jenž také byl při přelíčení dne 12. listopadu 1928 přísežně slyšen. Předseda hlavního přelíčení ze své moci, zákonem v § 254 tr. ř. mu dané, při přelíčení dal čísti svědecké výpovědi pěti svědkyň. Leč tyto svědkyně nebyly vyslýchány v souzené